

Uchwała Nr XXVII/136/13

Rady Gminy Kamiennik

z dnia 21 lutego 2013 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kamiennik na rok 2013.

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1356) oraz art. 10 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 124) Rada Gminy Kamiennik uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Kamiennik na rok 2013, stanowiący załącznik nr 1 oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kamiennik na rok 2013, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Programy, o których mowa w § 1 są ważne do 31 grudnia 2013 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA GMINY KAMIENNIK NA ROK 2013

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest kontynuacją działań inicjowanych i realizowanych w latach poprzednich. Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego i zintegrowanego systemu działań profilaktycznych i naprawczych w Gminie.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Kamiennik na rok 2013 zostały uwzględnione wskazówki wynikające z *Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych*.

Zdrowie, według definicji ogłoszonej przez Światową Organizację Zdrowia, to całkowity fizyczny, psychiczny i społeczny dobrostan człowieka, a nie tylko brak choroby lub niedomagania.

Największy, bo 53% wpływ na zdrowie człowieka ma styl życia, na który składają się między innymi takie elementy jak aktywność fizyczna, sposób odżywiania się, umiejętność radzenia sobie ze stresem, stosowanie używek (nikotyna, alkohol, środki psychoaktywne). Środowisko fizyczne warunkuje stan zdrowia człowieka w około 21%, 16% uwarunkowane jest przez czynniki genetyczne, a około 10% poprzez opiekę zdrowotną (w tym głównie punkty konsultacyjne i miejsca terapii), jej strukturę, organizację, funkcjonowanie czy też dostępność i ich jakość.

Promocja zdrowia jest procesem umożliwiającym ludziom zwiększenia kontroli nad własnym zdrowiem, jego poprawę i utrzymanie. Podczas jej stosowania określono działania promocyjne w sferze zdrowia polegające na:

- budowaniu prozdrowotnej polityki społecznej,
- tworzeniu środowisk sprzyjających zdrowiu,
- wzmacnianiu działań zbiorowych,
- rozwijaniu umiejętności indywidualnych,
- wzroście dostępności i jakości usług lecznictwa.

Profilaktyka to szereg działań mających na celu zapobieganie niekorzystnemu zjawisku zdrowotnemu przed jego rozwinięciem się, poprzez kontrolowanie przyczyn i czynników ryzyka. **Celem profilaktyki jest podjęcie szybkich i skutecznych zadań przywracających zdrowie, ma ona również na celu zahamowanie postępu lub powikłań już istniejącej choroby.** Istotnym elementem profilaktyki jest także zapobieganie powstawaniu niekorzystnych wzorów zachowań społecznych, które przyczyniają się do podwyższenia ryzyka choroby.

Wyróżniamy trzy fazy profilaktyki:

1) Profilaktyka wczesna - mająca na celu utrwalenie prawidłowych wzorców zdrowego stylu życia i zapobieganie szerzeniu się niekorzystnych wzorców zachowań, w odniesieniu do osób zdrowych;

2) Profilaktyka pierwotna (I fazy) – mająca na celu zapobieganie chorobie poprzez kontrolowanie czynników ryzyka w odniesieniu do osób narażonych na czynniki ryzyka;

3) Profilaktyka wtórna (II) fazy – zapobieganie konsekwencjom choroby poprzez jej wczesne wykrycie i leczenie;

4) Profilaktyka III fazy, której działania zmierzają w kierunku zahamowania postępu choroby oraz ograniczeniu powikłań.

Działania realizowane na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kierowane są do ogółu mieszkańców Gminy Kamiennik. Działania te mają na celu ograniczenie zachowań postrzeganych jako problemy społeczne.

Najważniejsze problemy społeczne to:

- używanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie,
- brak wystarczających form spędzania wolnego czasu,
- agresja młodzieży,
- alkoholizm.

Spojrzenie na te zjawiska z perspektywy ogólnej, potraktowanie ich nie jako zjawisk niszowych, a jako problemy ogólnospołeczne, nakazuje kierować stosowane działania do ogółu społeczeństwa – od najmłodszych do najstarszych jego członków. Wskazuje, iż podmiotem działań profilaktycznych i terapeutycznych jest grupa osób związanych relacjami rodzinnymi, stosunkami społecznymi.

CELE PROGRAMU:

- ograniczenie tempa wzrostu aktualnie istniejących problemów alkoholowych i zapobieganie powstawaniu nowych,
- zwiększenie oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- przeciwdziałanie wszelkim formom przemocy,
- zwiększanie zasobów ludzkich niezbędnych do udzielania pomocy osobom i grupom społecznym w obszarze przemocy i alkoholizmu.

ZADANIA POMOCNICZE:

- zmniejszenie szkód spowodowanych piciem alkoholu, ograniczenie dostępności do alkoholu na terenie Gminy poprzez systematyczne wizytacje placówek sprzedaży napojów alkoholowych oraz wzmocnienie odpowiedzialności dystrybutorów legalnych środków odurzających,
- edukacja publiczna w zakresie: informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu, promocji zdrowego stylu życia,
- podjęcie działań zmierzających do zmiany obyczajów w zakresie sposobu spożywania napojów alkoholowych i innych używek,
- propagowanie trzeźwości we wszystkich dziedzinach życia,
- tworzenie ruchu profilaktycznego w całym systemie wychowawczym, to jest w rodzinie, szkole i środowisku rówieśniczym,
- przeciwdziałanie wszelkim formom przemocy,
- podnoszenie poziomu umiejętności wychowawczych rodziców i innych osób zajmujących się zawodowo dziećmi i młodzieżą,

- informowanie społeczności lokalnej o możliwościach korzystania z pomocy w instytucjach do tego powołanych.

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym jest niniejszy **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. Program ten jest skorelowany z **Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii**.

Zadanie ujęte w Gminnym Programie są koordynowane przez Pełnomocnika Wójta do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii, przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej (GOPS).

Środki finansowe na realizację Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód Gminy, który wykorzystany jest na realizację Programu. Gospodarka finansowa prowadzona będzie w formie jednostki budżetowej w dziale 851 Ochrona zdrowia, rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi, rozdział 851153 Zwalczanie narkomanii.

Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym Gminnym Programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Doświadczenia zdobywane podczas realizacji zadań pozwalają na coraz pełniejsze obejmowanie zasięgiem działań tych środowisk, które są najbardziej podatne na występowanie zagrożeń i problemów dotyczących patologii społecznych.

Kluczową rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych na szczeblu lokalnym ustawodawca powierzył Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powoływanej przez Wójta Gminy.

I) Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy w szczególności:

1. Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz z przeciwdziałaniem narkomanii, a w szczególności:

- a) opracowanie projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i programu przeciwdziałania narkomanii oraz projektów innych niezbędnych uchwał Rady Gminy,
- b) rozpatrywanie i opiniowanie sprawozdań i informacji z wykonania programu gminnego,
- c) rozpatrywanie spraw związanych z realizacją gminnego programu,
- d) inicjowanie i współrealizowanie działań związanych z realizacją gminnego programu.

2. Prowadzenie postępowania w sprawach osób nadużywających alkoholu oraz narkotyków zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, w tym:

- a) rozpatrywanie zawiadomień Policji o przypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu lub narkotykowemu.
- b) występowanie do Sądu Rejonowego/Prokuratury Rejonowej z wnioskami o wgląd w sytuację rodziny, gdy zachodzi podejrzenie zaniedbania małoletnich dzieci,

- c) występowanie do Komendy Powiatowej Policji w celu wszczęcia postępowania przygotowawczego, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa znęcania się nad rodziną.
- d) podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu (uzyskiwanie informacji od Policji, pracowników socjalnych GOPS i innych)
- e) kierowanie do Sądu Rejonowego wniosków o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

3. Kontrolowanie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, w tym:

- a) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności z Uchwałą Rady Gminy,
- b) monitorowanie obrotu alkoholu pod względem naruszania postanowień ustawy oraz przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych pod względem spełnienia warunków określonych w ustawie.

4. Inicjowanie i wspieranie wszelkich lokalnych działań profilaktycznych zmierzających do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w tym:

- opiniowanie wniosków na dofinansowanie konkretnych zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy w oparciu o szczegółowy program i wykonawcę ww. zadań.

II) Wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wynagrodzenie dla Pełnomocnika Wójta (Sekretarza GKRPA) oraz pracownika socjalnego.

1. Dla przewodniczącego oraz członków GKRPA ustala się wynagrodzenie w wysokości 65 zł brutto za uczestnictwo w posiedzeniu komisji, niezależnie od czasu trwania posiedzenia.
2. Dla pełnomocnika GKRPA ustala się miesięczne wynagrodzenie w wysokości 370 zł brutto.
3. Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 40 zł brutto za każdy udział w rozprawie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób kierowanych przez Komisję do Sądu Rejonowego w celu zobowiązania do leczenia odwykowego i wskazania zakładu lecznictwa odwykowego.
4. Przyjmuje się zasady zwrotu kosztów podróży związanych z wykonywaniem funkcji członka komisji (m.in. kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, koszty podróży na szkolenia, konferencje itp.) według zasad uregulowanych w rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce strefy budżetowej z tytułu podróży służbowych na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.)
- 4.1. Polecenia każdego wyjazdu podpisuje Wójt Gminy Kamiennik.
5. Pracownikom socjalnemu, któremu Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zleca przeprowadzenie wywiadu środowiskowego wobec osoby kierowanej przez Komisję do Sądu Rejonowego celu zobowiązania do leczenia odwykowego, ustala się wynagrodzenia w wysokości 65 zł brutto za jednorazowe przeprowadzenie wywiadu środowisko.

ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB ICH REALIZACJI:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Uzależnienie od alkoholu występuje u około 800 tys. osób w Polsce i jest chorobą społeczną, której konsekwencje dotyczą nie tylko osób uzależnionych, ale także członków ich rodzin i środowisk społecznych.

Na mocy artykułu 21 ust. 1 ustawy leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w placówkach lecznictwa odwykowego. Od takich osób nie pobiera się opłat za świadczenia w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu (art. 21 ust. 3 ustawy). Koszty związane z odbyciem terapii w placówce odwykowej pokrywa Narodowy Fundusz Zdrowia (za pacjentów ubezpieczonych) i Ministerstwo Zdrowia (za pacjentów nie ubezpieczonych). Podstawowym zadaniem samorządu terytorialnego jest zwiększanie dostępności terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców Gminy. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Sposób realizacji programu:

1. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych dla szkół, świetlic środowiskowych, Policji.
2. Wspieranie działalności szkół, Policji, ośrodków zdrowia (przychodni) w profilaktyce uzależnień.
3. Dofinansowanie realizowanych programów (terapeutyczne, samopomocowe).
Pomoc w zorganizowaniu grupy wsparcia osób uzależnionych i ofiar przemocy w rodzinie.
4. Współpraca z poradnią odwykową w Nysie w zakresie terapeutycznej działalności.
5. Finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin, w szczególności pokrycie kosztów wykonania zadań w ramach umowy zlecenia: psychologa, prawnika i specjalisty ds. uzależnień.
5. Porady informacyjne i terapeutyczne dla mieszkańców Gminy Kamiennik.
6. Motywowanie do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego przez osoby uzależnione.
7. Prowadzenie systematycznej i kompleksowej działalności w celu kierowania na leczenie odwykowe. Ponoszenie kosztów sporządzania opinii przez biegłych - psychiatrę i psychologa - w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Pokrywanie opłat za złożenie wniosku do Sądu Rejonowego w Nysie.
8. Dofinansowanie szkoleń i kursów członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych, nauczycieli i Policji, służących podnoszeniu ich kompetencji w zakresie zagadnień związanych z profilaktyką problemów alkoholowych.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomania - pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Ważną grupą doznającą szkód wynikających z uzależnienia są dzieci wychowujące się rodzinach z problemem alkoholowym, które ponoszą ogromne straty we wszystkich aspektach rozwoju. Są słabsze fizycznie, częściej chorują. Rozwijają się u nich określone zaburzenia emocjonalne, często są ofiarami przemocy i nadużyć seksualnych ze strony najbliższych członków rodziny lub otoczenia. Ponadto stanowią tzw. grupę ryzyka pod względem prawdopodobieństwa uzależnienia od alkoholu i innych substancji

psychoaktywnych. Istotną rolę w procesie pomagania dzieciom z rodzin alkoholowych odgrywają placówki dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, takie jak świetlice oraz grupy socjoterapeutyczne. Ich zadaniem jest wspieranie rodziny przez objęcie dzieci działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi, udzielanie specjalistycznej pomocy psychologicznej.

Sposób realizacji programu:

1. Kontynuacja działań zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie mającego na celu podejmowanie działań na rzecz zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Rozpoznanie rzeczywistych problemów w rodzinach zagrożonych patologią z terenu Gminy Kamiennik, współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za prawno - administracyjne działania w zakresie skutecznego przeciwdziałania przemocy i innym zaburzeniom funkcjonowania rodziny spowodowanych przez picie alkoholu i inne uzależnienia, tj. Poradnia Odwykowa w Nysie, Sąd Rejonowy w Nysie, Komisariat Policji w Otmuchowie i GOPS w Kamienniku.
3. Zwiększenie skuteczności interwencji wobec zaburzonych zachowań, wynikających z nadmiernego picia alkoholu, używania narkotyków i przemocy w rodzinie.
4. Kierowanie (poprzez odpowiednie instytucje i członków rodziny) osób do Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Świadczenie pomocy w postaci zwrotu kosztów dojazdu do poradni odwykowej dla osób uzależnionych od alkoholu, które chcą podjąć leczenie, a znajdują się w trudnej sytuacji materialnej.
6. Motywowanie uzależnionych do podjęcia leczenia.
7. Zlecenie przeprowadzenia badań przez biegłego pod kątem uzależnienia od alkoholu.
8. Realizacja procedury „Niebieskich Kart”.
9. Pokrycie kosztów szkoleń dotyczących współpracy służb i instytucji związanych z wdrożeniem procedur interwencji w przypadkach przemocy w rodzinie.
10. Dofinansowanie szkoleń i kursów członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych, nauczycieli i Policji służących podnoszeniu ich kompetencji w zakresie zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
11. Finansowanie programów o tematyce profilaktyki uzależnień realizowanych na obozach, koloniach letnich, wycieczkach organizowanych dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występuje problem alkoholowy oraz finansowanie ich pobytu na tych obozach i koloniach.
12. Finansowanie kosztów funkcjonowania świetlic środowiskowych na terenie Gminy Kamiennik.
13. Organizowanie i prowadzenie zajęć profilaktycznych w szkołach, pomoc dla dzieci z grupy ryzyka i rodzin alkoholowych w zakresie wsparcia terapeutycznego w nauce, zaburzeniach zachowań i funkcjonowaniu psychospołecznym w trakcie trwania roku szkolnego.
14. Stała współpraca z Policją, GOPS, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, szkołami, przedstawicielami służby zdrowia w zakresie działań związanych z przemocą w rodzinie.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży .

Młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania różnorodnych zachowań ryzykownych dla zdrowia (używanie różnych substancji psychoaktywnych, podejmowanie ryzykownych zachowań seksualnych itd.). W związku z tym w profilaktyce tych zachowań rekomendowane

jest tworzenie programów edukacyjnych dotyczących różnych rodzajów środków uzależniających (alkohol, tytoń, narkotyki) oraz łączenie różnorodnych działań podejmowanych wobec tej populacji. Przy planowaniu programów profilaktycznych należy zwrócić uwagę, aby nie koncentrowały się one wyłącznie na osłabieniu czynników ryzyka, lecz również na wspieraniu głównych czynników chroniących zwłaszcza kształtowaniu silnej więzi rodzinnej, rozwijaniu zainteresowania nauką szkolną i rozwojem oraz wzmacnianiu skłonności do respektowania norm i wartości.

Sposób realizacji programu:

1. Inicjowanie działań mających na celu uczenie postaw i umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu.
2. Ograniczenie promocji napojów alkoholowych skierowanej do dzieci i młodzieży.
3. Współpraca z Sądem Rodzinnym, kuratorami i instytucjami opiekuńczymi, Policją w sprawach nieletnich mających problem z alkoholem oraz rodzin z grup podwyższonego ryzyka.
4. Organizacja i finansowanie na terenie szkół autorskich projektów profilaktycznych (programów profilaktyczno-edukacyjnych) dla dzieci i młodzieży.
5. Organizacja i finansowanie programów terapeutycznych w formie spektakli teatralnych z komentarzem specjalistów ds. uzależnień.
6. Organizacja i finansowanie gminnych konkursów o problematyce alkoholowej, narkomanii i przemocy.
7. Podejmowanie i finansowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców.
8. Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, dofinansowanie warsztatów, wycieczek pozaszkolnych, zajęć sportowych, zawodów sportowych oraz innych form wypoczynku związanych z rozwijaniem zdolności dzieci i młodzieży oraz kształtowaniem ich prawidłowych postaw osobowościowych.
9. Wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych, działań promujących zdrowy styl życia. Organizowanie i finansowanie warsztatów, wyjazdów o charakterze profilaktycznym dla dzieci i młodzieży promujących zdrowy styl życia.
10. Wsparcie finansowe w bieżącej działalności świetlic wiejskich oraz innych placówek na terenie Gminy, poprzez organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego – zakup wyposażenia świetlic, pokrycie kosztów personalnych (zatrudnienia) opiekunów placówek, dożywianie dzieci biorących udział w zajęciach.
11. Tworzenie i finansowanie działalności świetlic środowiskowych i klubów młodzieżowych.
12. Organizacja i finansowanie lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze rekreacyjno – sportowym, a także festynów o tematyce profilaktycznej.
13. Prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
14. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
15. Monitorowanie problemów alkoholowych na terenie Gminy.
16. Finansowanie udziału w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych oraz mających na celu promowanie zdrowego stylu życia.
17. Dofinansowanie realizacji zadań z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałania patologiom.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Sposób realizacji programu:

1. Wspomaganie (udzielanie dotacji) i współdziałanie z organizacjami pozarządowymi i samopomocowymi zajmującymi się statutowo profilaktyką problemów i pomaganiem osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu.
2. Udział finansowy w modernizacji obiektów rekreacyjno – sportowych.
3. Dofinansowanie zakupu sprzętu sportowego i materiałów do prowadzenia zajęć o charakterze promującym zdrowy styl życia dla dzieci i młodzieży Gminy.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych Gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli kierować sprawę bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora. Postępowanie z tego zakresu prowadzone jest na podstawie przepisów o postępowaniu karnym. Sprawy, w których Gmina występuje jako oskarżyciel publiczny odbywają się w trybie uproszczonym. Wniesienie aktu oskarżenia do sądu musi być poprzedzone przeprowadzeniem postępowania dowodowego, które należy do kompetencji policji.

Sposób realizacji programu:

1. Kontrole punktów sprzedaży i lokali gastronomicznych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i prawa lokalnego.
2. Do prowadzenia kontroli upoważnia się: członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez dofinansowanie Centrów Integracji Społecznej.**Sposób realizacji programu:**

1. Wspieranie lokalnych programów Gminy mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, skierowanych do osób i rodzin z grup ryzyka t.j.:
 - * osób, które ukończyły terapię odwykową i członków ich rodzin,
 - * osób opuszczających zakłady karne i członków ich rodzin,
 - * osób powyżej 45 roku życia,
 - * młodocianych,
 - * absolwentów szkół,
 - * innych zdiagnozowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
2. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Akty prawne w oparciu o które ustalono cele i zadania programu:

- * Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.)
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493).
- * Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 179, poz. 1485 ze zm.).

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY KAMIENNIK NA ROK 2013

Narkomania jest zjawiskiem ogólnoswiatowym. Powstaje na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym cywilizowanym świecie i staje się poważnym problemem społecznym. Narkomania powstaje na skutek zanikania tradycyjnych więzi społecznych, zwłaszcza rodzinnych oraz osłabienia funkcji wychowawczej rodziny i szkoły. Jest niepokojącym przejawem trudności dojrzewania psychospołecznego, a zwłaszcza emocjonalnego młodych ludzi. Zażywanie narkotyków wywołuje wiele różnych problemów rodzinnych, szkolnych, prawnych, a także zdrowotnych. Jednym z nich jest wystąpienie tzw. zespołu uzależnienia, a także ostrych i przewlekłych chorób, w tym zakażenia wirusem HIV. Narkomania jest przyczyną tragedii młodych ludzi i ich rodzin. Stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia społeczeństwa. Przyczyna uzależnienia nie jest do końca znana, ale z pewnością jest ono związane z właściwościami danego środka odurzającego. Także czas, dawki, środowisko i wiek, w którym zaczyna się kontakt z narkotykiem, mają swoje znaczenie. Istotne wydają się również czynniki genetyczne. Młodzież pochodząca z rodzin, gdzie występowało uzależnienie, wykazuje genetyczne predyspozycje w tym kierunku, tak jak inni mogą dziedziczyć skłonność do cukrzycy, wysokiego ciśnienia, chorób serca i niektórych odmian raka.

Współcześnie zmieniły się przyczyny i formy zażywania środków psychoaktywnych, wygląd zewnętrzny przestał być elementem identyfikującym subkulturę, której członkowie zażywają narkotyki. Zażywanie narkotyków przestało być przede wszystkim wyrazem kontestacji, buntu przeciw zakłamaniu i konformizmowi starszego pokolenia, staje się natomiast modą, formą spędzania wolnego czasu, zaspokojenia potrzeby przeżycia silnych wrażeń, czy też ucieczki od stresów i frustracji. Coraz większa liczba dzieci i młodzieży eksperymentuje z narkotykami i wypróbowuje ich działanie.

Obecnie narkomania stanowi nie tylko problem dotyczący dzieci i młodzieży z biednych dzielnic wielkich miast czy określonych grup młodzieży. Coraz bardziej masowe staje się zażywanie narkotyków na dyskotekach, zastępowanie nimi alkoholu, aby dodać sobie energii, umożliwić mobilizację organizmu do wysiłku fizycznego i umysłowego.

Dzieci z natury są ciekawsze wszystkiego, co wydaje się mieć związek z dorosłością i ta ciekawość może je skłaniać do spróbowania działania środków psychoaktywnych. Próbowanie czy eksperymentowanie odbywa się najczęściej w okresie dorastania, a więc okresie przejściowym między dzieciństwem a dorosłością, który przypada na wiek 10-18 lat. Narkotyk potrafi wypełnić czas, zwłaszcza, gdy odczuwa się nudę, potrafi stać się atrakcyjną przygodą. Dzieci oczekują natychmiastowej gratyfikacji i narkotyk potrafi tę potrzebę zaspokoić.

„Młodzieżowy” charakter zjawiska narkomanii ukierunkował poszukiwanie jej przyczyn na problemy związane z okresem dojrzewania i dorastania oraz na nieprawidłowości w przebiegu procesu socjalizacji. Nastolatek pozostaje jakby jedną nogą w dzieciństwie, a drugą w świecie dorosłych i w rezultacie może odczuwać brak własnego miejsca, czuje się niedopasowany do rówieśników i dorosłych oraz do samego siebie. Wejście w grupę narkomanów pozwala na zaspokojenie potrzeby kontaktów i uzyskania emocjonalnego wsparcia, czego nie można było uzyskać w innych grupach koleżeńskich.

Akceptacja grupy sprawia, że nie ma już potrzeby ukrywania swoich pragnień i pokazywania swojego nieprawdziwego oblicza, gdyż środowisko narkomanów składa się z osób podobnych do siebie, akceptujących jednostkę taką, jaka jest. Dzieci nie przeciwstawiają się presji grupy rówieśniczej, ponieważ nie chcą odróżnić się od innych i chcą być akceptowane przez grupę. Przez eksperymentowanie z narkotykami następuje potwierdzenie przynależności do grupy. Zachęcając do zachowań dewiacyjnych czy popełnianie czynów przestępczych w związku ze zdobywaniem środków psychoaktywnych, grupa spełnia rolę destruktywną. Można by więc powiedzieć, że środki uspokajające służą „ucieczce od”, zaś stymulujące i halucynogenne sprzyjają „ucieczce ku ...”.

Kiedy młody narkoman odczuwa potrzebę narkotyku, jest to siła przemożna. Niezdolny do konsekwentnego, a nawet chwilowego przeciwstawienia się jej, musi ją osłabić, zaspokoić, sprawić, żeby przestała istnieć. W tym punkcie potrzeba „haju” jest podstawowa, a więc ważniejsza niż rodzina, przyjaciele, szkoła, a nawet zachowanie życia. Prócz niej nie liczy się nic.

Charakterystyczne dla narkomanów jest pomieszenie snu i stanu czuwania. Zасыpiają przed świtem, wstają koło południa. Aktywni są nocą. Wtedy nie muszą się bać, że ktoś ich zaskoczy. Po zerwaniu z narkomanią przez długi okres cierpią na bezsenność i na ogół śpią w dzień. Męcząca bezsenność jest często powodem zażywania barbituranów i wchodzenia w kolejne narkomanie. U osoby, która zaczęła zażywać narkotyki, najpierw występują zauważalne zmiany w zachowaniu, zmuszani są do nielegalnego zdobywania pieniędzy, ze względu na swoją cenę, a narkoman najczęściej ich nie posiada. Charakterystyczną cechą jest to, że większość uczęszczających do szkoły nagle opuszcza się w nauce, konflikty z rodzicami są coraz częstsze. Proces przyzwyczajania się do narkotyku i odmiennego sposobu życia przebiega stopniowo, w ciągu tygodni, miesięcy, a nawet lat i dlatego trudno jest wyznaczyć dokładne granice stawania się narkomanem.

Sposoby leczenia narkomanów

Są chwile, kiedy po raz pierwszy w świadomości narkomana rodzi się mglista myśl, że chyba należałoby się leczyć. Leczenie narkomanii prowadzi się w warunkach szpitalnych i ambulatoryjnych. Wyleczenie przez samoleczenie należy do wyjątkowo rzadkich. Najbardziej skuteczne jest leczenie w warunkach szpitalnych, gdyż zapewnia ono dwa bardzo ważne składniki procesu leczenia – absolutnie odizolowanie narkomana od grupy narkomańskiej oraz stałą kontrolę zdrowia psychofizycznego podczas całego procesu leczenia. Leczenie szpitalne stosuje się najczęściej w pierwszej fazie uzależnienia pacjenta od uzależnienia fizycznego, natomiast leczenie ambulatoryjne jest kontynuacją szpitalnego po odzwyczajeniu fizycznym lub w rodzajach narkomanii nie stwarzających uzależnienia fizycznego.

CELE PROGRAMU:

Gminy Program Przeciwdziałania Narkomanii ma na celu zapobieganie powstawaniu problemów związanych z uzależnieniami poprzez:

- * prowadzenie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej,
- * leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych
- * ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB ICH REALIZACJI:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Sposób realizacji programu:

1. Wspieranie działalności szkół, Policji, ośrodków zdrowia (przychodni) w profilaktyce uzależnień,
2. Dofinansowanie realizowanych programów grup terapeutycznych, samopomocowych.
3. Finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od narkotyków poprzez pokrycie kosztów wykonania zadań w ramach umowy zlecenia psychologa.
4. Porady informacyjne i terapeutyczne dla mieszkańców Gminy Kamiennik.
5. Motywowanie do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego przez osoby uzależnione.
6. Porady informacyjne i terapeutyczne dla mieszkańców Gminy Kamiennik.
7. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (np. broszury, ulotki) dla klientów Punktu Konsultacyjnego oraz instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem narkomanii.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.

Sposób realizacji programu:

1. Finansowanie zajęć i programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z zagrożeniem społecznym.
2. Zapewnienie pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych niedostosowaniem społecznym, w tym organizowanie grup wsparcia, zajęć indywidualnych, obozu profilaktyczno – sportowego.
3. Szkolenie członków GKRPA, a także instytucji i osób fizycznych realizujących zadania gminne w zakresie przeciwdziałania narkomanii.
4. Prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszaniu skali zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem narkotykowym.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych .

Sposób realizacji programu:

1. Inicjowanie działań mających na celu uczenie postaw i umiejętności służących zdrowemu życiu.
2. Współpraca z Sądem Rodzinnym, kuratorami i instytucjami opiekuńczymi, Policją w sprawach nieletnich mających problem z narkotykami.
3. Organizacja i finansowanie na terenie szkół autorskich projektów profilaktycznych (programów profilaktyczno-edukacyjnych) dla dzieci i młodzieży.
4. Organizacja i finansowanie programów terapeutycznych w formie spektakli teatralnych z komentarzem specjalistów ds. uzależnień.

5. Organizacja i finansowanie gminnych konkursów o problematyce alkoholowej, narkomanii i przemocy.
6. Podejmowanie i finansowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców.
7. Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, dofinansowanie warsztatów, wycieczek pozaszkolnych, zajęć sportowych, zawodów sportowych oraz innych form wypoczynku związanych z rozwijaniem zdolności dzieci i młodzieży oraz kształtowaniem ich prawidłowych postaw osobowościowych.
8. Wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych, działań promujących zdrowy styl życia. Organizowanie i finansowanie warsztatów, wyjazdów o charakterze profilaktycznym dla dzieci i młodzieży promującej zdrowy styl życia.
9. Wsparcie finansowe w bieżącej działalności świetlic wiejskich oraz innych placówek na terenie Gminy, poprzez organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego – zakup wyposażenia świetlic, pokrycie kosztów personalnych (zatrudnienia) opiekunów placówek, dożywianie dzieci biorących udział w zajęciach.
10. Tworzenie i finansowanie działalności świetlic środowiskowych i klubów młodzieżowych.
11. Organizacja i finansowanie lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze rekreacyjno – sportowym, a także festynów o tematyce profilaktycznej.
12. Monitorowanie problemów narkomanii na terenie Gminy.
13. Finansowanie udziału w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych oraz mających na celu promowanie zdrowego stylu życia.
14. Dofinansowanie realizacji zadań z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałania patologiom.
15. Dofinansowanie szkoleń i kursów członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych, nauczycieli i Policji, służących podnoszeniu ich kompetencji w zakresie zagadnień związanych z problematyką przeciwdziałania narkomanii.

Akty prawne w oparciu, o które ustalono cele i zadania programu:

* Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 ze zm.)